

Esioppilaiden ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta Pirkkalassa

Toimintasuunnitelma

1.8.2021

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 Toiminnan järjestämisen periaatteet	3
2.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet.....	3
2.2. Toiminnan laajuus ja toimintaympäristö	3
2.3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	4
2.4. Toiminnasta irtisanoutuminen	4
2.5. Toimintamaksut.....	5
2.6. Myönnettävät alennukset ja maksun perimättä jättäminen	5
3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt	6
4 Toiminnan koordinointi ja vastuunjako	7
5 Tiedottaminen ja yhteistyö	7
6 Henkilöstö	8
7 Arviointi ja toiminnan kehittäminen	8

1 Johdanto

Pirkkalan kunta järjestää perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa peruskoulun ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppilaille (=erityisen tuen oppilaat), jotka kuuluvat vammaispalvelu- tai kehitysvammalain piiriin. Toimintapaikka voidaan myöntää myös, mikäli se sosiaali- tai terveydenhuollon viranomaisen lausunnon mukaan on välttämätöntä lapsen etu huomioiden.

Pirkkalan kunta järjestää esikoululaisille aamu- ja iltapäivätoimintaa varhaiskasvatustilain mukaisena kerho-/leikkitoimintana, jonka henkilöstö ja maksut määräytyvät samalla tavalla kuin perusopetuslain mukaisessa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Osallistuminen toimintaan on vapaaehtoista ja maksullista. Toimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin. Tämä toimintasuunnitelma pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin.

2 Toiminnan järjestämisen periaatteet

2.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea koulun ja kodin kasvatustyötä, edistää lasten hyvinvointia, ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä lasten osallisuutta. Toiminta antaa mahdollisuuden sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen kasvamiseen. Toiminta tarjoaa onnistumisen ja osaamisen kokemuksia sekä edistää harrastuneisuutta. Tavoitteena on tarjota turvallisuutta ja vähentää lapsen yksinoloa, kun vanhemmat ovat työssä tai opinnoissa kodin ulkopuolella.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalle ominaista on monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Koulu on lapselle tuttu ja turvallinen paikka. Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään pääsääntöisesti kouluilla tai niiden läheisyydessä.

2.2. Toiminnan laajuus ja toimintaympäristö

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin. Esikoululaisille toimintaa järjestetään tarpeen mukaan myös koulujen loma-aikoina.

Esioppilaille aamupäivätoimintaa järjestetään esiopetusta antavissa kouluissa yhteistyössä koululaisten ryhmien kanssa klo 7.00 alkaen ensimmäisen oppitunnin alkuun asti. Esikoululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää tarvittaessa myös vuoropäiväkodissa. Iltapäivätoimintaa esioppilaille järjestetään koulupäivän jälkeen klo 17.00 asti. 1-2 -luokkien oppilaille aamupäivätoimintaa järjestetään klo 7.00 alkaen oppilaan ensimmäisen oppitunnin alkuun asti ja iltapäivätoimintaa koulupäivän jälkeen klo 16.00 asti.

Viidentoista lapsen ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja. Mikäli koululle ei vähäisen lapsimäärän vuoksi muodostu omaa ryhmää, oppilaille tarjotaan APIP-toimintapaikkaa toisesta yksiköstä. Tällöin kuljetus

järjestetään siten, että aamupäivätoiminnasta lapset kuljetetaan omaan kouluun ja koulusta lapset kuljetetaan iltapäivätoimintaan toiseen yksikköön.

Eryistä tukea tarvitsevien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään mahdollisuuksien mukaan muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä.

APIP-toiminnan tilojen käyttö suunnitellaan niin, että lapsen on turvallista leikkiä ja toimia. Välineet valitaan siten, että ne ovat turvallisia. Jokaisella koululla on oma turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka koskee myös aamu- ja iltapäivätoimintaa. Pelastautumisharjoitus pidetään kaksi kertaa toimintakauden aikana.

Esikoululaisille järjestetään tarvittaessa toimintaa myös koulujen loma-aikoina arkipäivisin klo 7-17. Toimintaa ei järjestetä arkipyhinä.

Kehitysvamma- ja vammaispalvelulain perusteella toimintaa järjestetään koulujen loma-aikoina myös niille koululaisille, jotka sitä välttämättä tarvitsevat. Loma-ajan toimintapaikan myöntää vammaispalvelut. Vammaispalveluissa arvioidaan loma-aikojen toiminnan tarve yksilöllisesti. Tarpeen katsotaan perustuvan siihen, että molemmat vanhemmat opiskelevat tai ovat työssä. Mikäli toinen vanhemmista on kotona, toiminnan tarpeelle on oltava erityinen syy. Toimintaa järjestetään koulujen loma-aikoina arkipäivisin klo 7-17. Toimintaa ei järjestetä arkipyhinä.

2.3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan sähköisesti lukuvuodeksi kerrallaan keväällä erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Hausta ilmoitetaan tulevan syksyn esioppilaiden huoltajille kunnan nettisivuilla, Pirkkalainen-lehdessä ja Wilma-viestillä tai kirjeellä. 1.-2.-luokkien oppilaiden huoltajille hausta ilmoitetaan sähköisesti Wilmassa ja kunnan nettisivuilla. Kaikki toimintaan hakuaikana hakeneet saavat aamu- ja iltapäivätoimintapaikan. Paikan saamisesta ilmoitetaan Wilma-viestillä. Hakuajan päätyttyä paikkaa hakeneet saavat paikan ilmoittautumisjärjestyksessä, mikäli ryhmissä on tilaa. Koulujen loma-aikojen hoitopaikkaa esikoululaisille haetaan erikseen. Loma-aikojen hakutiedote lähetetään huoltajille Wilmassa. Huoltajat täyttävät sähköisen hakulomakkeen Wilmassa.

2.4. Toiminnasta irtisanoutuminen

Toiminnasta irtisanoudutaan kirjallisesti irtisanomislomakkeella. Irtisanominen astuu voimaan ja toimintamaksun suorittamisvelvollisuus lakkaa viimeisenä toimintaan osallistumispäivänä. Mikäli irtisanomisilmoitus toimitetaan viimeisen osallistumispäivän jälkeen, irtisanominen astuu voimaan ja toimintamaksun suorittamisvelvollisuus lakkaa irtisanomisilmoituksen saapumispäivänä.

Irtisanomisilmoitus on toimitettava ennen viimeistä toimintapäivää toiminnasta vastaavalle ohjaajalle. Mikäli kirjallista irtisanomisilmoitusta ei toimiteta, maksu peritään, vaikka lapsi ei osallistuisi toimintaan ko. kuukauden aikana (minimi 50 % täydestä maksusta).

2.5. Toimintamaksut

APIP-toiminnasta peritään hyvinvointilautakunnan erikseen päättämä kuukausimaksu. Toimintamaksu sisältää välipalan ja aamutoimintaan osallistuville aamupalan. Jos toimintaa järjestetään tai lapselle on varattu toimintapaikka enintään 10 päiväksi kuukaudessa, peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsi ei sairautensa vuoksi osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksua ei peritä. Poissalosta on tällöin esitettävä lääkärintodistus. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja. Laskutus tapahtuu tuntiperusteisesti, huoltajan valitseman palveluntarpeen mukaisesti:

- enintään 3 h/päivä
- 3 – 4 tuntia / päivä
- yli 4 tuntia / päivä

Ilmoittaessaan lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan, huoltaja sitoutuu ilmoittamaansa palvelun määrään lukukauden loppuun asti. Mikäli valittu palvelun määrä toistuvasti ylittyy, siirrytään laskutuksessa automaattisesti seuraavaan ylempään maksuluokkaan lukukauden loppuun asti. Jos esioppilas tarvitsee vuorohoitoa, mahdolliset vuorohoidon hoitoajat lasketaan mukaan päivittäiseen hoitotuntimäärään.

Esikoululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävät maksut määräytyvät samalla tavalla kuin perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Esikoululaisten lomien aikaisista maksuista päätetään erikseen.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset kuuluvat kunnan tapaturmavakuutuksen piiriin.

2.6. Myönnettävät alennukset ja maksun perimättä jättäminen

Esioppilaan aamu- ja iltapäivätoimintamaksusta on mahdollista saada sisaralennus (50 %), mikäli aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevan esioppilaan lisäksi perheellä on yksi tai useampia sisaruksia esioppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnassa, kunnallisessa päivähoitossa (päiväkodissa tai perhepäivähoidossa) tai palveluseteli-päiväkodissa Pirkkalassa.

Perusopetuslain 48 f § 2 mom:n 1.8.2016 voimaan tulevan lain 127/2016 mukaan maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Esioppilaan perheellä voi olla oikeus joko maksualennukseen tai -vapautukseen. 1.-2. -luokkien oppilaiden perheellä voi olla oikeus vain maksuvapautukseen. Maksualennukseen tai -vapautukseen oikeuttavat tulorajat määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajojen mukaisesti. Maksuvapautukseen oikeuttava tuloraja määräytyy laissa säädettyjen perhekokokohtaisten tulorajojen mukaisesti siten, että maksuvapautukseen ovat oikeutettuja ne perheet, joille ei tule maksettavaksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaista laskutettavaa asiakasmaksua.

Maksualennukseen oikeuttava tuloraja määräytyy siten, että kullekin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaiselle perhekoolle lasketaan tuloraja, jolla he maksaisivat 50 prosenttia varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta 1. lapsen enimmäismaksusta. Maksualennus on 50 prosenttia voimassa olevista aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista.

Maksuvapautusta tai maksun alentamista on haettava siihen tarkoitettulla sähköisellä hakulomakkeella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Päätöksen asiasta tekee opetuspäällikkö. Maksualennus tai -vapautus voidaan myöntää myös sosiaalipalveluiden antaman lausunnon perusteella.

Maksualennusta tai -vapautusta ei voi saada takautuvasti. Maksuvapautuksen voi aikaisintaan saada siltä kuukaudelta, jolloin lomake on kirjattu saapuneeksi. Maksua voidaan tarkistaa toimintakauden aikana, jos perheen maksukyky olennaisesti muuttuu. Maksualennuksen tai -vapautuksen saanut perhe on velvollinen ilmoittamaan muutoksistaan tuloissaan, mikäli ne ylittävät alennukseen tai vapautukseen oikeuttavan tulorajan. Mikäli ilmoitus jätetään tekemättä, peritään uusien tulotietojen mukaiset maksut takautuvasti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta ei peritä maksua oppilailta, jotka ovat oikeutettuja kehitysvamma- ja vammais- palvelulainsäädännön mukaisen tukeen ja joille on laadittu erityishuolto-ohjelma.

3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt

Toiminnassa kiinnitetään huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja toiveet. Siksi lapsen ja ohjaajan vuorovaikutus on tärkeää. Lapsille pyritään tarjoamaan ehyt ja monipuolinen kokonaisuus. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

Toiminnan tulee sisältää:

- eettisen kasvun ja yhdenvertaisuuden tukemista
- liikuntaa, leikkiä ja ulkoilua
- kädentaitoja ja askartelua
- kielellistä, kuvallista, musiikillista ja kehollista ilmaisua
- kulttuuriin ja perinteisiin tutustumista
- mediataitojen harjoittamista
- arkiaskareisiin, elinympäristöön ja kestävään elämäntapaan perehtymistä
- tiedollisia ja taidollisia aihepiirejä

Aamu- ja iltapäivätoiminta on lapsen vapaa-aikaa. Toiminnan aikana tulee olla mahdollisuus lepoon ja läksyjen tekoon. Toiminnan yksityiskohtaisemmat sisällöt suunnitellaan toimintayksikkökohtaisesti. Ohjaajat laativat toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen lukuvuosittain.

Laadittavan koulukohtaisen toimintasuunnitelman sisältö:

1. Toiminnan sisältö (lyhyt kuvaus siitä, mitä apip-toiminnassa tapahtuu ja miten toiminta on organisoitu)
2. Lapsen osallisuuden toteutuminen apip-toiminnassa
3. Toiminta-aika ja tilat (lukujärjestys, jossa näkyy päivittäiset ruokailutuot ja toimintatuokiot)
4. Toiminnan teemat kuukausittain
5. Tiedottaminen (mitä, missä, milloin, kuka)
6. Yhteistyötahot (esim. srk, päiväkotit, huoltajat)
7. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

4 Toiminnan koordinointi ja vastuunjako

Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinoinnista vastaa Lasten ja nuorten koulutuksen suunnittelija ja järjestämisestä vastaavat koulujen rehtorit/apulaisrehtorit yhteistyössä koulujen vastuunohjaajien kanssa. Toiminta kokonaisuudessaan on organisoitu kunnan lasten ja nuorten koulutuksen yhteyteen.

Suunnittelija järjestää aamu- ja iltapäivätoiminnan hakuprosessin yhteistyössä opetuspäällikön sekä lasten ja nuorten koulutuksen palvelusihteerin kanssa sekä valmistelee oppilaiden ottamisen aamu- ja iltapäivätoimintaan. Suunnittelija tekee yhteistyötä koulujen, muiden hallintokuntien, kotien sekä kolmannen sektorin kanssa osallistuen seutukunnalliseen aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämiseen. Suunnittelija vastaa myös ohjaajapalaverien sekä ohjaajien koulutusten järjestämisestä.

Jokaisessa toimintapaikassa on erikseen nimetty vastuunohjaaja, joka osallistuu suunnittelijan koolle kutsuun vastuunohjaajapalaveriin ja välittää tiedon niissä käsitellyistä asioista omaan toimipisteeseensä.

5 Tiedottaminen ja yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on tärkeää sujuva yhteistyö ja tiedonkulku kodin, koulun sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan välillä. APIP-toiminnassa korostetaan kasvatuskumppanuutta, jolla tarkoitetaan ohjaajien tapaa toimia yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. APIP-toiminnan yhteystiedot jaetaan lasten huoltajille. Lisäksi sähköisen viestinnän avulla varmistetaan tieto esimerkiksi poissaoloista ja/tai muutoksista koulun antamien ohjeiden mukaan.

Huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä tukevat päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut lasten arjen sujumisesta. APIP-toiminnassa voidaan järjestää tutustumis- tai teemapäiviä, joihin huoltajat ovat tervetulleita. Jokaisessa aamu- ja iltapäivätoimintapaikassa järjestetään vanhempainilta joko erikseen tai yhdessä koulun kanssa.

Tiedottamisen periaatteista sovitaan toimintayksiköittäin lukuvuoden alussa. Aamu- ja iltapäivätoiminta on luonteva osa koulun toimintaa. Ohjaajien ja opettajien välinen kiinteä, tiivis ja saumaton yhteistyö on erityisen tärkeää. Ohjaajat ovat koulun henkilökuntaa ja omalta osaltaan vastuussa ja toteuttamassa oppilashuoltoa. Koulujen vastuunohjaajat kuuluvat yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään.

6 Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (115/2004) 9 a §:ssä. Jokaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnan lapsiryhmässä on vähintään yksi ohjaaja, jolla on em. kelpoisuus.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien rikostausta selvitetään lain (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä, 504/2002) mukaisesti. Jokaisessa toimintapaikassa on yksi vastuuhjaaja. Toimintakauden alussa jokaisessa toimipisteessä ohjaajille järjestetään perehdyttämistilaisuus. Perehdyttämisestä vastaavat koulujen rehtorit/apulaisrehtorit ja vastuuhjaajat.

7 Arviointi ja toiminnan kehittäminen

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältöä ja laatua seurataan lapsille ja huoltajille suunnatuin kyselyin sekä säännöllisesti pidettävien vastuuhjaaja- ja ohjaajapalaverien avulla. Kunta osallistuu valtakunnallisiin aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeviin arviointikyselyihin, joiden tuloksista tiedotetaan huoltajille. Saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.

